

Posvetovalni dogodek projekta EPUO – konferenca z naslovom
»Izzivi in priložnosti izobraževanja za daljšo delovno aktivnost«

Rimske terme, 10. in 11. april 2018

Predupokojitvene aktivnosti za zdravo starost strokovnih delavcev v VIŽ

mag. Andrej Sotošek

Andragoški Center Slovenije

Struktura predstavitve

- Viri in strokovne podlage
- Namen in ključni cilji projektne naloge
- Konceptualna zasnova in ključne aktivnosti
- Program usposabljanja in pilotna izvedba
- Evalvacija programa usposabljanja
- Ključna priporočila

Viri in strokovne podlage

- Vlada Republike Slovenije – **Strategija razvoja Slovenije 2030:**
<http://www.vlada.si teme in projekti/strategija razvoja slovenije 2030/> ;
- cilj 1 – Zdravo in aktivno življenje
- Vlada Republike Slovenije – **Strategija dolgožive družbe:**
http://www.vlada.si/fileadmin/dokumenti/si/projekti/2017/dolgoziva_druzba/Strategija_dolgozive_druzbe_200717.pdf;
- Izvajanje **predupokojitvenih seminarjev MORS** v zadnjem desetletju in **Predupokojitveni seminar Ministrstva za obrambo RS** Debeli rtič 2015 (poročilo o vrednotenju):
http://www.staranje.si/sites/www.staranje.si/files/upload/images/mors_ovrednote_nje_predupokojitvenih_aktivnosti_0.pdf;

Namen in ključni cilji projektne naloge

Osnovni namen projektne naloge:

- Usposobiti in opolnomočiti pedagoške delavce pred upokojitvijo za zdrav in aktiven prehod v tretje življenjsko obdobje.

Ključni cilji:

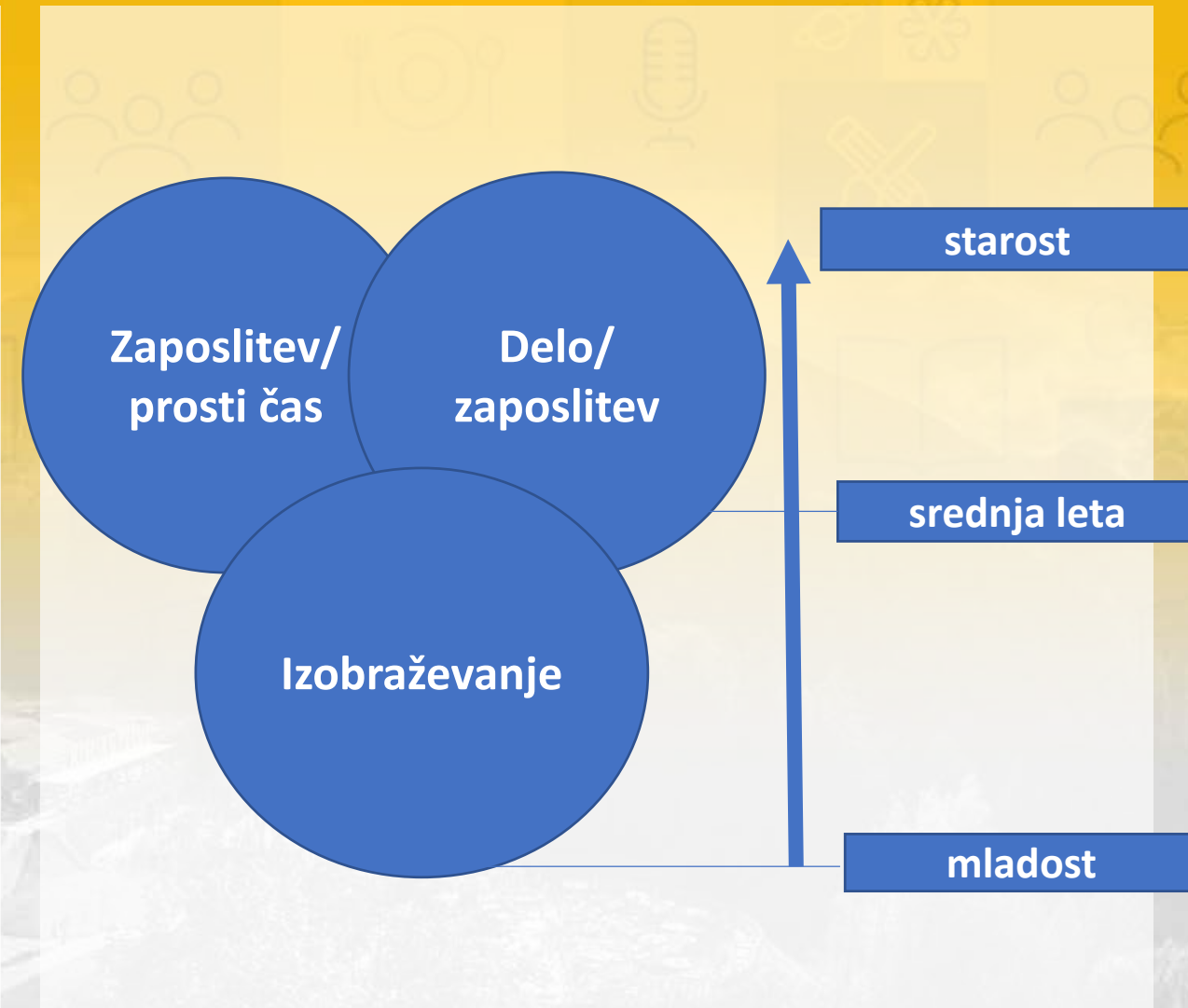
- dodatno pripraviti in usposobiti pedagoške delavce za mehak prehod v upokojitveno obdobje,
- Pedagoške delavce opolnomočiti za ohranjanje intelektualnega potenciala, ohranjanje telesnega in mentalnega zdravja,
- Pokazati in predstaviti pedagoškemu delavcu možnosti aktivnega sodelovanja v lokalnem okolju (delovno, prostovoljsko),
- Pripraviti in pilotno izvesti program usposabljanja, kot orodje pri implementaciji ciljev Strategije dolgožive družbe.

Namen in ključni cilji projektne naloge

Projekt in njegove rezultate je MIZŠ prepoznalo kot dober instrument implementacije Strategije dolgožive družbe in njenega Akcijskega načrta na področju vzgoje in izobraževanja!

Direktne navezave na Strategijo dolgožive družbe:

Novi model življenjskega ciklusa:

Namen in ključni cilji projektne naloge

Direktne navezave na Strategijo dolgožive družbe:
4 stebri strategije:

Namen in ključni cilji projektne naloge

Strateške usmeritve in cilji delovanja:

VKLJUČENOST V DRUŽBO:

- **Medgeneracijsko sodelovanje in povezovanje**
- Uporaba informacijsko komunikacijskih tehnologij
- Preprečevanje starostne diskriminacije
- **Osebna varnost starejših**
- **Prostovoljstvo**
- Ljubiteljska in kulturna dejavnost

Namen in ključni cilji projektne naloge

Strateške usmeritve in cilji delovanja:

SAMOSTOJNO, ZDRAVO IN VARNO ŽIVLENJE VSEH GENERACIJ:

- **Spodbujanje zdravega načina življenja**
- Zmanjševanje neenakosti v zdravju
- **Preprečevanje oviranosti**
- Naloge sistemov socialne zaščite
- **Financiranje sistemov socialne zaščite pokojninski sistem in dostojni dohodki v starosti**
- **Zdravstveni sistem in sistem dolgotrajne oskrbe**

Namen in ključni cilji projektne naloge

Strateške usmeritve in cilji delovanja:

OBLIKOVANJE OKOLJA ZA AKTIVNOST V CELOTNEM ŽIVLJENJSKEM OBDOBJU:

- **Prilagoditev spremembam v potrošnji**
- **Prilagoditev bivalnih razmer**
- Prilagoditev v prometu in prometni infrastrukturi
- Regionalne prilagoditve
- **Izobraževanje /usposabljanje starejših za samostojno življenje**

Namen in ključni cilji projektne naloge

Strateške usmeritve in cilji delovanja:

ZAPOSLENOST, DELOVNA AKTIVNOST:

- Zagotavljanje zadostne delovne sile
- Prilagoditev delovnih mest in delovnega časa
- **Medgeneracijski prenos znanja in spodbujanje ustvarjalnosti na delovnem mestu**
- **Dostop do izobraževanja in usposabljanja**
- Nove možnosti za razvoj delovnih mest

Konceptualna zasnova in ključne aktivnosti

Partnerji:

1. Andragoški center Slovenije (**ACS**),
2. Društvo upokojenih pedagoških delavcev Slovenije (**DUPDS**),
3. Nacionalni inštitut za javno zdravje (**NIJZ**).

Ključni cilji:

- **oblikovanje in zasnova** realizacije naloge,
- **priprava programa** usposabljanja pedagoških delavcev pred upokojitvijo za zdravo in aktivno starost,
- **izvedba enega pilotnega usposabljanja** skupine 25 do 30 udeležencev v obsegu 24 pedagoških ur,
- **evalvacija** rezultatov in učinkov usposabljanja,
- **končno poročilo** s priporočili za financerja.

Konceptualna zasnova in ključne aktivnosti

Ključne aktivnosti ACS:

- **vodenje in koordinacija** naloge,
- administrativna in organizacijska podpora ter finančna **realizacija**,
- **strokovna pomoč** pri pripravi programa usposabljanja, izvedbi in evalvaciji rezultatov.

Ključne aktivnosti DUPDS:

- priprava **predloga 24 urnega programa usposabljanja** na področju pred upokojitvenih aktivnosti za dvig znanja in spretnosti za zdravo starost ciljne skupine učiteljev pred upokojitvijo,
- **priprava in pilotna izvedba programa** usposabljanja za skupino med 25 in 30 udeleženci,
- **informiranje, animacija, promocija in motivacija** ključnih partnerjev za vključitev v usposabljanje,
- **analiza (evalvacija)** usposabljanja in priprava predlogov za izboljšanje ter umestitev v programa v sistemsko financiranje.

Ključne aktivnosti NIJZ:

- **strokovna pomoč** pri pripravi programa usposabljanja, izvedbi in evalvaciji rezultatov,
- po dogovoru **prevzem določenih tem** v programu usposabljanja.

Konceptualna zasnova in ključne aktivnosti

Okvirni terminski načrt:

JANUAR – MAREC 2017:

- Uskladitev in potrditev naloge v **LDN 2017**
- **Sestanek** s financerjem in skrbnikom pogodbe glede realizacije naloge, postavitve ciljev in kazalnikov

APRIL – JUNIJ 2017:

- **2 sestanka partnerjev**
- Priprava **dogovora o sodelovanju** ACS - DUPD - NIJZ
- Priprava **predloga pilotnega programa** usposabljanja
- Aktivnosti na področju **informiranja in promocije** za sodelovanje Zvez in združenj ter ravnateljev šol
- Aktivnosti glede **postopka izbora in prijave učiteljev** – udeležencev v usposabljanju
- Organizacijska in tehnična **priprava programa usposabljanja**

Konceptualna zasnova in ključne aktivnosti

Okvirni terminski načrt:

JULIJ – SEPTEMBER 2017:

- Organizacijska in tehnična **priprava usposabljanja**
- Priprava in **delo s predavatelji**

OKTOBER – DECEMBER 2017:

- Izvedba **pilotnega usposabljanja**
- **Analiza** uspešnosti usposabljanja
- Priprava morebitnih **predlogov dopolnitev in izboljšav programa**
- Priprava **zaključnega poročila s priporočili za naprej**

Program usposabljanja in pilotna izvedba

TEME PROGRAMA 1. DAN:

- Spoznati se moramo, da bi lahko tudi sodelovali (medsebojna predstavitev)
- Kako najti sebe v hitro spreminjajoči družbi?
- Strategija dolgožive družbe
- Prepoznavanje sprememb v starosti (stres ...)
- Pomen zdravega življenjskega sloga
- Duševno zdravje
- Usmerjeni prosti čas
- Spoznavni in družabni večer

Program usposabljanja in pilotna izvedba

TEME PROGRAMA 2. DAN:

- Jutranja vadba, preprečevanje padcev
- Strukturiranje časa
- Prostovoljstvo – krog dajanja in prejemanja
- Prilagoditev bivalnega okolja
- Izobraževanje in učenje starejših
- Ustvarjalnost starejših
- Pomen zdravega življenjskega sloga
- Prosti čas
- Družabni večer

Program usposabljanja in pilotna izvedba

TEME PROGRAMA 3. DAN:

- Jutranja vadba, tehnike sproščanja
- Odnos do minljivosti, umiranja, smrti, žalovanja
- Socialna varnost posameznikov ob upokojitvi
- Lastna izkušnja, refleksija, delo DUPDS, lokalno okolje
- Evalvacija

Evalvacija programa usposabljanja

Evalvacijski vprašalnik: sestavljen iz 6 sklopov oziroma 12 vprašanj.

Udeleženci:

- **spol:** 20 žensk in 3 moški,
- **status:** 15 se bo upokojilo čez 1 leto, 7 se bo upokojilo čez 2 ali 3 leta, 1 se je pravkar upokojila,
- **stopnja izobrazbe:** 3 V. stopnja, 20 VI. ali VII. stopnja,
- **delovno mesto:**
 - **ravnatelj**i (2),
 - **učitelj**i: matematike (3), slovenščine (3), angleščine (1), likovno –umetnostne vzgoje (2), razrednega pouka (3), strokovnih predmetov/strojniki (1), v podaljšanem bivanju (1), laborantka v gimnaziji (1),
 - **vzgojitelj**ice (3),
 - **drugi strokovni delavci:** specialni pedagog (1), svetovalna služba (2),
- **delovna organizacija:** OŠ (16), VVZ (1), SSŠ (1), gimnazija (1), dijaški dom (1).

Evalvacija programa usposabljanja

Srednja ocena vsebine programa: **4,41** (max 5,00)

Srednja ocena posameznih programskih vsebin:

1. Spoznati se moramo (4,23)
2. Kako najti sebe v hitro spreminjajoči družbi (4,29)
3. Strategija dolgožive družbe (4,45)
4. Prepoznavanje sprememb v starosti (4,25)
5. **Pomen zdravega življenjskega sloga (4,78)**
6. Duševno zdravje (4,21)
7. Usmerjeni prosti čas (3,99)
8. Strukturiranje časa (4,21)
9. **Prostovoljstvo (4,75)**
10. **Prilagoditve bivalnega okolja (4,74)**
11. **Odnos do minljivosti (4,79)**
12. Ustvarjalnost starejših (4,47)
13. Izobraževanje in učenje starejših (4,31)
14. **Socialna varnost ob upokojitvi (4,90)**
15. **Preživljanje prostega časa starejših (4,80)**
16. Lastna izkušnja, refleksija, delo DUPDS (4,64)

Ključna priporočila

1. Usposabljanje za bodoče upokoјence pedagoške stroke, naj bi se nadaljevalo v okviru **sistemske rešitve na MIZŠ**;
2. **Dostopnost** takšnega izobraževanja **vsem** pedagoškim delavcem **pred upokoјitvijo**;
3. **Enake možnosti pridobivanja znanj in veščin** za aktivno preživljanje življenjskega obdobja po upokoјitvi;
4. Predlog MIZŠ, da ustvarja pogoje za **vključevanje** upokoјenih pedagoških delavcev **z nadomestnim oziroma prostovoljnim delom v VIZ**;
5. **DUPDS** naj bo **vstopna točka** za delovanje upokoјenih pedagoških delavcev;
6. Sistemska rešitev naj pokaže, da MIZŠ sprejema to dejavnost kot smiselno in prednostno pri **uresničevanju Strategije dolgožive družbe**.

HVALA ZA POZORNOST!